Жанрова палітра християнського релігійного дискурсу

М. І. Федишин

Ужгородський національний університет, Ужгород, Україна
Corresponding author. E-mail: marybndk@gmail.com

Paper received 30.05.18; Accepted for publication 09.06.18.

https://doi.org/10.31174/SEND-Ph2018-167VI50-03

Анотація. У статті розглянуто жанрові засади християнського релігійного дискурсу. Здійснено вибірку та аналіз релігійних текстів. Зроблена спроба створення класифікації біблійних, церковних, релігійно-теоретичних і релігійно-популярних жанрів християнського дискурсу. Результати показують, що жанрова парадигма християнського релігійного дискурсу є надзвичайно кольоровою лінгвістичною гаммою. Релігійні жанри є особливим засобом Божественного пізнання Творця, Його сутності, змісту Його Слова, заповідей та волі.

Ключові слова: *Біблія, християнство, церква, релігійний текст, жанрова варіативність.*

Вступ. Християнське віровчення є найбагатшою конфесією за своєю сутністю. У тенетах християнського слова заховані величезні скарби як для лінгвіста, так і для релігієзнавця. Мовознавці тому і наголошують на дослідженні комунікативних, прагматичних, дискурсивних, когнітивних, функціональних особливостей релігійно-духовних текстів, які стрімко займають платформу цієї дисципліни. Християнські релігійні тексти становлять собою відповідні літературні твори теоретичного і популярного жанру. В межах релігійного дискурсу все ще немає чітко розробленої його жанрової систематизації. Саме тому, проблема жанрової варіативності християнського релігійного дискурсу є ***актуальною*** і такою, на якій варто зосередити нашу увагу.

Короткий огляд публікацій за темою. У межах сучасної християнської релігійної жанристики виконується багато мовознавчих досліджень, присвячених вивченню конкретного християнського тексту. Власне цей текст і репрезентує кожен науковий чи популярний релігійний жанр. Окреслена проблематика вивчається як вітчизняними, так і зарубіжними релігіє-лінгвістами. Науковці досліджують такі основні релігійні жанри: молитва (Н. О. Кравченко, С. Ігнатьєва), епістолярій (О. В. Малікова, І. Б. Барцевич, О. Вейзе, А. І. Єфімов), пісня (Н. І. Добжанська, І. В. Грінченко, Т. Дуссет), пророцтво (К. Баллей, Дж. Макдауелл, О. О. Черхава, П. Кладочний, Н. Мечковська), проповідь (Р. Я. Ваврінчик, М. Ділай, Г. О. Агеєва, О. І. Морозова, О. О. Прохватілова, А. Г.-Б. Салахова) і теологічна стаття (Ю. В. Романченко).

Об'єктом дослідження є релігійний дискурс, представлений християнським віровченням. ***Предметом розвідки*** слугує вивчення стратифікаційного відбору характерного релігійного жанру у лакуні християнства.

Мета. *Метою статті* є спроба створення класифікації усіх сучасних християнсько-релігійних жанрів, наголошуючи на його біблійній парадигмі. Досягнення цієї мети передбачає вирішення наступних завдань:

- охарактеризувати теоретичні засади жанристики та релігійної зокрема;
- висвітлити сутність релігійних мовленнєвих жанрів;
- зробити вибірку усіх релігійних текстів;
- зробити спробу узагальнити та класифікувати християнські релігійні жанри.

Матеріал і методи. Матеріальним підґрунтям для аналізу стали священні тексти Біблії, релігійні тексти церковного, релігійно-теоретичного та релігійно-популярного характеру. У науковій роботі застосовуються такі методи: описовий метод, метод класифікаційного відбору та експланаторний аналіз.

Результати та їх обговорення. Християнська релігійна жанристика є надзвичайно розкішною та особливою організацією. Сюди впадають найрізноманітніші її текстові утворення усного та писемного мовлення. Як зазначає М. М. Бахтін, що "багатство та різноманітність мовленнєвих жанрів є неосяжним, тому що невичерпними є можливості усілякої людської діяльності, а також тому, що в кожній сфері діяльності виробляється цілий репертуар мовленнєвих жанрів, який диференціюється і зростає по мірі розвитку та ускладнення конкретної сфери" [3, с. 159].

За В. В. Демент'євим, існують два напрями дослідження мовленнєвих жанрів – лінгвістичний, або генристика, і прагматичний, або жанрознавство. Він вбачає, що генристика виникає з інтенцій мовця, і при цьому спирається на розроблену методологію і термінологію теорії мовленнєвих актів. Прагматика, в свою чергу, виникає із діалогічної природи мовленнєвих жанрів [6, с. 43–55]. Дослідник зазначає, що прагматичне жанрознавство багато в чому склалося через подолання недоліків лінгвістичного вивчення мовленнєвих жанрів, перш за все монологізації ідеї мовленнєвих жанрів, що є неминучою за абсолютизації інтенцій мовця [так само, с. 52]. У прагматичній концепції мовленнєвих жанрів велика увага приділяється усім аспектам взаємодії адресата і адресанта, а також усім комунікативним смислам, що передаються і приймаються, а не тільки тим, які адресант свідомо мав намір передати [так само, с. 53].

Українська дослідниця О. В Малікова зазначає, що "сучасний дискурсивний аналіз розвивається паралельно з теорією жанрів і стилів" і вбачає, що "за останні десятиліття під впливом ідей соціолінгвістики, нової риторики, когнітивної лінгвістики та лінгвопрагматики спостерігаються спроби формування теоретичних засад вивчення жанрів, створення методології та окреслення меж того напряму жанрознавчих досліджень, який почали називати лінгвістична генологія, генристика" [8, с. 376].

Беззаперечним є той факт, що уся палітра усних та писемних мовленнєвих жанрів є комунікативною за своїм характером. Усі вони несуть конкретне повідомлення, що передається за допомогою лінгвістичних та екстралінгвістичних чинників окремого текстоутворення. Російський лінгвіст Є. В. Акулова, яка займається проблемою багатоаспектного вивчення мовленнєвих жанрів, у своєму навчальному посібнику, присвяченому

 ©|*M. I. Fedyshyn 2018*

жанрам німецької комунікації, виділяє такі теоретичні положення:

❖ мова реалізується у текстах;

❖ кожен текст відноситься до певного жанру;

❖ жанр є категорією, яка впорядковує наше сприйняття світу;

❖ жанрове знання – частина нашої комунікативної компетенції, яку ми отримали завдяки актам соціальної взаємодії;

❖ соціально- та культурно-зумовлені жанри;

❖ жанри є стійкими утвореннями, вони змінюються всередині культурного суспільства, коли змінюється їх контекст і соціальні функції [1, с. 8]

Християнська духовна література, що має на меті проповідь Слова Божого, слугує квінтесенцією християнських теологічних жанрів [8, с. 377]. Київський лінгвіст О. В. Малікова справедливо зауважує, що цей тип дискурсу "характеризується розгорнутою системою усних та писемних мовленнєвих жанрів, причому характерною рисою є наявність жанрів парних, тобто таких, що одночасно існують як в усній, так і в писемній формі" [7, с. 270].

Під релігійним текстом ми розуміємо духовний текст наукового або популярного характеру, в якому виражені сакрально-релігійні ідеї, догми певного віровчення (у нашому випадку – християнського). До сучасної християнської релігійної жанрової парадигми Ю. В. Чернишова відносить літературу таких жанрів: біблійні книги, молитви, проповіді, церковні послання, бесіди, роздуми, публіцистичні виступи на релігійні та релігійно-світські теми, коментарі та тлумачення на біблійні книги, виклади віри, катехізиси, наукові релігійні тексти, художня та науково-популярна релігійна література (християнська поезія, романи, оповідання, розповіді про святих і видатних діячів Церкви, духовні розважання, популярна психологія), релігійні тексти медійного дискурсу [9, с. 189]. Особливістю релігійної літератури є те, що "релігійні тексти входять до більш широкого класу повідомлень, в яких інформація зберігається не в тексті, але знаходиться поза текстом, причому потребує наявності головного тексту – Одкровення як обов'язкової умови свого виникнення" [так само, с. 190]. Надзвичайно слушною є думка про те, що "релігійний дискурс постає мультиплікацією певної релігійної інформації, метою якої є, в першу чергу, забезпечення фіксації, смислового збереження та трансляції Божественного Одкровення, *а також він* тісно пов'язаний із мовою Святого Письма, оскільки запозичує готові форми з Біблії"[так само, с. 190]. Російський лінгвіст О. О. Анісімова виокремлює деякі особливості релігійних тестів, а саме: (1) "унікальність і гібридний характер священних книг (Старого і Нового Завіту), (2) вираження однієї і тієї ж комунікативної інтенції жанрами різної літературної форми – прозовими та поетичними; (3) класифікаційна неоднозначність релігійних жанрів; (4) стилістична неоднорідність релігійного жанру; (5) жорсткість і розмитість меж релігійних жанрів; (6) транспозиція релігійних жанрів і утворення змішаних жанрів релігійної комунікації" [2, с. 32–33]. Дослідниця умовно виокремлює три підходи щодо розробки типологізації релігійного дискурсу:

1) функціональний – такий, що враховує функціональне призначення релігійного жанру;

2) прагматичний - такий, в центрі уваги якого знаходиться домінуюча мовленнєва дія і переважає модальність релігійного жанру;

3) соціально-психологічний підхід – такий, що розглядає різноманітні екстралінгвістичні фактори мовленнєвого спілкування [так само, с. 33].

Відповідно до критеріїв розподілу жанрів релігійного дискурсу за О. О. Анісімовою (авторитетність (святість), одиничність (постійне відтворення жанру у незмінному виді), множинність реалізацій жанру, характер суб'єктно-адресатних відносин і функціональна сфера), лінгвіст виокремлює такі зони релігійного дискурсивного поля:

❖ ядерну зона – сакральні тексти Священного Письма, постанови семи Вселенських соборів, писання Отців церкви, а також літургійні тексти – молитви, піснеспіви із богослужбових книг, псалмоспіви, фрагменти Святого Писання;

❖ навколоядерна зона – до неї відносять жанри адміністративно-юридичного (статут, правила, визначення, постанови, вказівки та ін.); гомілетичного (вітальне слово, послання, проповідь, духовна бесіда, лекція в духовному учбовому закладі), теоретико-теологічного (богословського) (тлумачення, коментарії, богословські статті, монографії, дисертації та ін.) і популярно-теологічного (Катехізис, Закон Божий, календар віруючого, біблійні читання на кожен день) виду релігійного типу дискурсу, котрі регулюють духовну і практичну діяльність

❖ зона ближчої периферії – жанри релігійно-публіцистичного дискурсу, який обслуговує як релігійну, так і масову комунікацію (послання, молитва, життя святих, катехізисна бесіда, слово пастора; примітка, стаття, нарис у церковних газетах, журналах, інформаційних листах; інтерв'ю, передача на релігійну тему, телевізійні фільми та ін.);

❖ зона дальньої периферії – жанри релігійно-буттєвого (розмова, бесіда, розповідь про церковні події, релігійні переживання, свідчення) та релігійно-художнього дискурсу (розповідь, повість, сюжети, казка, духовні вірші, духовні пісні) [2, с. 38–41].

К. В. Бобирьова, взявши за основу соціально-психологічний підхід дослідження релігійного дискурсу, класифікує релігійні жанри за такими ознаками:

❖ за ступенем інституційності;

❖ за суб'єктно-адресатним відношенням;

❖ за соціокультурною диференціацією;

❖ за подієвою локалізацією;

❖ за функціональною структурою жанрового простору [так само, с. 35–36].

Вона розподіляє жанри релігійного дискурсу на первинні та вторинні. До первинних відносяться мовленнєві жанри притчі, псалма і молитви, як індивідуальні типологізовані зразки структурно-семантичних і ціннісних моделей, які зародилися у релігійному дискурсі, а до вторинних – мовленнєві жанри, що представляють своєрідну інтерпретацію і модифікацію первинних релігійних зв'язків – текстів Священного Письма, – проповідь і сповідь [5, с. 166–167].

Переглянувши основні спроби виокремлення релігійних жанрів, ми помітили, що в більшості окремий релігійний жанр є представником певного виду чи різновиду релігійного дискурсу. Кожен із жанрів містить ознаки, що є наявними у декількох жанрах. Так, наприклад жанр сповіді може містити молитовний аспект, жанр свідчення може мати певні елементи проповіді, жанр пісні –

ознаки біблійної розповіді тощо.

Беручи до уваги сучасні релігійні тексти, спробуємо створити власну класифікацію власне релігійного дискурсу християнства. Основною книгою християнства є Біблія. Книги Священного Письма вважаємо первинними жанрами, адже ця священна книга є Словом Бога, у якій виражаються Його думки, дії, бажання, Його воля, заповіді любові. Звідси ми виділяємо книги Старого Завіту і Нового Завіту і, відповідно їхні жанри. До Старого Завіту відносяться 39 священних книг.

Книги Старого Завіту:

❖ п'ятикнижжя Мойсея – Буття, Вихід, Левит, Числа і Повторення закону;

❖ історичні книги – Ісуса Навина, Суддів, Рут, чотири книги Царів, дві книги Хронік, Ездри, Неємії та Естер;

❖ навчальні поетичні книги – книга Йова, Псалмів, приповістей Соломонових, Еклезіястова (або Проповідника) і Пісня над піснями;

❖ пророцькі книги – книги великих пророків (пророка Ісаї, Єремії, плач Єремії і Єзекіїля) і книги малих пророків (пророка Даниїла, Осії, Йоіла, Амоса, Овдія, Йони, Михея, Наума, Авакума, Софонії, Огія, Захарія і Малахії).

Книги Нового Завіту:

❖ чотири Євангелія – від св. Матвія, Марка, Луки та Івана;

❖ історична книга – Дії святих апостолів;

❖ послання апостола Павла – до Римлян, до Коринтян, до Галатів, до Ефесян, до Филип'ян, до Колосян, до Солунян, до Тимофія, до Тита, до Филимона та до Євреїв;

❖ соборні послання – св. Апостола Якова, Петра, Івана та Юди;

❖ пророцька книга (апокаліптична – *прим. автора*) – Об'явлення св. Івана Богослова [4, с. 5–6].

Кожна біблійна книга є репрезентантом конкретного релігійного жанру і, таким чином, у межах релігійного біблійного дискурсу ми виділяємо такі прозові та поетичні жанри: ***жанр біблійної повісті*** (книга Буття), ***жанр біблійної історичної повісті*** (книга Суддів, Дії святих апостолів), ***жанр проповіді*** (книга Еклезіястова), ***жанр псалма*** (книга Псалмів), ***жанр молитви*** (книга Псалмів, книга Йова), ***жанр приповісті*** (книга приповістей Соломона), ***жанр біблійної пісні*** (книга Пісня над піснями), ***жанр пророцтва*** (книга Ісаї, Даниїла тощо), ***жанр євангелії*** (від св. Матвія), ***жанр притчі*** (у Євангеліях), ***жанр послання*** (***листа*** або ж ***епістолярію*** – до Римлян, до св. апостола Петра), ***жанр апокаліптики*** (книга Об'явлення св. Івана Богослова).

Звичайно ж, не легким постає питання власне "чистого" і "змішаного" біблійного жанру. Ми спостерігаємо, що у багатьох біблійних книгах є чітко або трішки виражені особливості іншого жанру. Так, наприклад, жанр псалмів містить ознаки жанру пісні, а також молитви, наприклад: *"Oh,* ***sing*** *to the Lord* ***a new song****! Sing to the Lord, all the earth"* (Psalm 96); *"Bow down Your ear, O Lord,* ***hear me****; For I am poor and needy. Preserve my life, for I am holy; You are my God".* (Psalm 86) [10].

Жанру епістолярію притаманні ознаки апокаліптики, наприклад: *"scoffers will come* ***in the last days****, walking according to their own lusts, and saying, "Where is the promise of* ***His coming****? But the heavens and the earth which are now preserved by the same word, are reserved for fire until* ***the day of judgment*** *and perdition of ungodly men"* (1st Peter 3:3–4, 7) [10].

Жанру історичної повісті притаманні ознаки псалма, наприклад: *"On that day David first delivered* ***this psalm*** *into the hand of Asaph and his brethren, to thank the Lord: Oh, give thanks to the Lord! Call upon His name; Make known His deeds among the peoples!* ***Sing*** *to Him,* ***sing psalms*** *to Him; Talk of all His wondrous works!"* (1st Chronicles 16:7–9) [10].

Жанру євангелії притаманні ознаки молитви, проповіді і апокаліптики, наприклад: *"In this manner, therefore,* ***pray****: Our Father in heaven, Hallowed be Your name…"* (Matthew 6:9–13); *"No one can serve two masters; for either he will hate the one and love the other, or else he will be loyal to the one and despise the other. You cannot serve God and mammon"* (Matthew 6:24), *"Most assuredly, I say to you,* ***the hour is coming****, and now is, when the dead will hear the voice of the Son of God; and those who hear will live"* (John 5:25) [10].

Жанр біблійної повісті містить ознаки жанру біблійних настанов, пісні та пророцтва, наприклад: "*And the Lord spoke to Moses, saying, "Speak also to the children of Israel, saying: 'Surely* ***My Sabbaths you shall keep****, for it is a sign between Me and you throughout your generations, that you may know that I am the Lord who sanctifies you"* (Exodus 31:12–13) *Then Moses and the children of Israel* ***sang this song*** *to the Lord, and spoke, saying: "I* ***will sing*** *to the Lord, For He has triumphed gloriously! The horse and its rider He has thrown into the sea!* (Exodus 15:1); *"Then He brought him outside and said, "Look now toward heaven, and count the stars if you are able to number them." And He said to him, "So* ***shall your descendants be****"* (Genesis 15:5) [10].

Жанру притчі притаманні ознаки проповіді (в даному уривку використана експланаторна стратегія для тлумачення притчі про сіяча), наприклад: *"The sower sows the word. And these are the* ***ones by the wayside*** *where* ***the word is sown****. When they hear, Satan comes immediately and* ***takes away the word*** *that was sown in their hearts. These likewise are the ones sown* ***on stony ground*** *who, when they hear the word, immediately* ***receive it with gladness****; and they* ***have no root in themselves****, and so endure only for a time. Afterward, when tribulation or persecution arises for the word's sake, immediately they stumble. Now these are the ones* ***sown among thorns****; they are the ones who* ***hear the word****, and the cares of this world, the deceitfulness of riches, and the desires for other things entering in choke* ***the word****, and it* ***becomes unfruitful****. But these are the ones* ***sown on good ground****, those who* ***hear the word, accept it, and bear fruit****: some thirtyfold, some sixty, and some a hundred"* (Mark 4:14–20) [10].

Американський дослідник Біблії Д. П. Перріс [11, с. 16] виокремлює так званий жанр мудрості, який чітко розкривається у приповістях Соломона, наприклад: *"Do not enter the path of the wicked, and* ***do not walk in the way of evil****. Avoid it, do not travel on it; turn away from it and pass on"* (Proverbs 4:14–15) [10].

Жанру апокаліптики притаманні ознаки епістолярного жанру, наприклад: *"To the angel of the church of Ephesus* ***write****…, to the angel of the church in Smyrna write…, to the angel of the church in Pergamos write…, to the angel of the church in Thyatira write…, to the angel of the church in Sardis write…, to the angel of the church in Philadelphia write…, to the angel of the church of the Laodiceans*

write…" (Revelation 2–3) [10].

Церква є сакральним хронотопом, де збираються віряни. Тому, ми можемо виокремити церковні жанри релігійного дискурсу, які безпосередньо слугують для проведення богослужіння. Звідси виділяємо ***жанр християнської церковної пісні, вірша, вітального слова, сповіді, свідчення, молитви і пророцтва.***

Не байдужою залишається сфера християнського релігійного дискурсу для науковців-лінгвістів, теологів і релігієзнавців. Досліджуючи духовно-релігійну сферу суспільства, вони намагаються логічно обґрунтувати певні духовні положення, описуючи при цьому її лінгвістичні, релігійні, а й філософсько-світоглядні засади. Таким чином, виникають наукові ***жанри релігійно-теоретичного характеру***, а саме: ***монографії, рецензії, теологічні статті, анотації, реферати, коментарії і тези доповіді***. До ***релігійно-популярних жанрів*** ми відносимо усі ті, що слугують засобами і способами розповсюдження християнського віровчення – ***християнські розповіді, збірки віршів і пісень, плакати, рекламні запрошення, листівки, календар віруючого*** (слово на кожен день) та інші засоби релігійного масового інформування суспільства.

Висновки. Підсумовуючи усе вищесказане, хотілося б зауважити, що жанри християнського релігійного дискурсу є неусталеною системною організацією, позаяк можливим є їхній подальший розподіл на відповідні субжанри. Деякі жанри випливають із біблійних книг, в той час як інші є відповіддю-міркуванням на конкретну християнську тему. Одні релігійні жанри обслуговують церковне богослужіння, в той час як інші слугують шляхами залучення до певної християнської общини.

ЛІТЕРАТУРА

1. Акулова Е. В. Жанры немецкого повседневного общения. Учебное пособие по спецкурсу / Е. В. Акулова. – Саратов, 2011. – 99 с.
2. Анисимова Е. Е. О типологизации религиозного дискурса (к постановке проблемы) / Е. Е. Анисимова // Вестник Московского государственного лингвистического университета. Выпуск 4 (583). 2010. С. 30–43.
3. Бахтин М. М. Проблема речевых жанров / М. М. Бахтин // Собр. соч. – М.: Русские словари, 1996. – Т. 5: Работы 1940–1960 гг. – С. 159–206.
4. Біблія або книги Святого Письма Старого і Нового Заповіту / І. Огієнко. – К.: Українське Біблійне Товариство, 2013. – 1152 с.
5. Бобырева Е. В. Религиозный дискурс: ценности и жанры / Е. В. Бобырева // Проблемы филологии, культурологии и искусствоведения. Знание. Понимание. Умение. №1. – 2008. – С. 162–167.
6. Дементьєв В. В. Теория речевых жанров / В. В. Дементьєв. – М.: Знак, 2010. – 597 с.
7. Малікова О. В. Проповідь: композиційні, прагмариторичні та інтердискурсивні характеристики / О. В. Малікова // Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики. – Вип. 17. – 2010. – С. 268–276.
8. Малікова О. В. Теологічний трактат: прагма-стилістичний вимір / О. В. Малікова. – Studia Linguistica. – Вип. 8. – 2014. – С. 376–381.
9. Чернишова Ю. В. Принципи релігійного перекладу в інструкції *LITURGIAM AUTHENTICAM* / Ю. В. Чернишова // Проблеми семантики слова, речення та тексту. – Вип. 29. – 2012. – С. 189–194.
10. Bible. New King James Version (NKJV). – 1975. – [Electronic resource]. – Access mode: https://www.biblegateway.com/versions/New-King-James-Version-NKJV-Bible/
11. Parris D. P. Introduction to Biblical Interpretation / David Paul Parris. – Colorado: Global Action, 2006. – 85 p.

REFERENCES

1. Akulova E. V. Genres of German everyday communication. Training manual on special course / E. V. Akulova. – Saratov, 2011. – 99 p.
2. Anisimova E. E. On religious discourse typology (on the problem statement) // Bulletin of Moscow State Linguistic University, 2010. – Nr. 4 (583). – P. 30–43.
3. Bible or books of Holy Scripture of Old and New Testaments / I. Ohiienko. – K.: Ukrainian Biblical Association, 2013. – 1152 p.
4. Bakhtin M. M. The Problem of Speech Genres / M. M. Bakhtin // Collected works. – M.: Russian dictionaries, 1996. – Vol. 5: works of 1949–1960. – P. 159–206.
5. Bobyreva E. V. Religious discourse: values and genres / E. V. Bobyreva // Problems of philology, culturology and art studies. Knowledge. Understanding. Competence. №1. – 2008. – P. 162–167.
6. Dementyev V. V. Theory of speech genres / V. V. Dementyev. – M.: Sign, 2010. – 597 p.
7. Malikova O. V. Sermon: compositional, pragma-rhetoric and interdiscursive characteristics / O. V. Malikova // Problems of semantics, pragmatics and cognitive linguistics. – Issue 17. – 2010. – P. 268–276.
8. Malikova O. V. Theological Treatises: stylistic and pragmatic aspects / O. V. Malikova // Studia Linguistica. – 2014. – Issue 8. – P. 376–381.
9. Chernyshova Y. O. The principles of religious translation of an instruction manual of *LITURGIAM AUTHENTICAM* / Y. O. Chernyshova // Problems of a word, sentence and text semantics. – 2012. – P. 189–194.

Genre palette of Christian religious discourse

M. I. Fedyshyn

Abstract. The article deals with the genre fundamentals of Christian religious discourse. Religious texts have been selected and analyzed. An attempt has been made to create the classification of biblical, church, religious-theoretical and religious-popular genres of Christian discourse. The results show that the genre paradigm of Christian religious discourse is an extremely colourful linguistic palette. Religious genres are a special means of the Divine knowledge of the Creator, of His essence, of the content of His Word, commandments and will.

Keywords: *Bible, Christianity, church, religious text, genre variation.*

Жанровая палитра христианского религиозного дискурса

М. И. Федышин

Аннотация. В статье рассмотрены жанровые основы христианского религиозного дискурса. Религиозные тексты были выбраны и проанализированы. Предпринята попытка создания классификации библейских, церковных, религиозно-теоретических и религиозно-популярных жанров христианского дискурса. Результаты показывают, что жанровая парадигма христианского религиозного дискурса является чрезвычайно цветной лингвистической гаммой. Религиозные жанры является средством Божественного познания Творца, Его сущности, содержания Его Слова, заповедей и воли.

Ключевые слова: *Библия, христианство, церковь, религиозный текст, жанровая вариативность.*